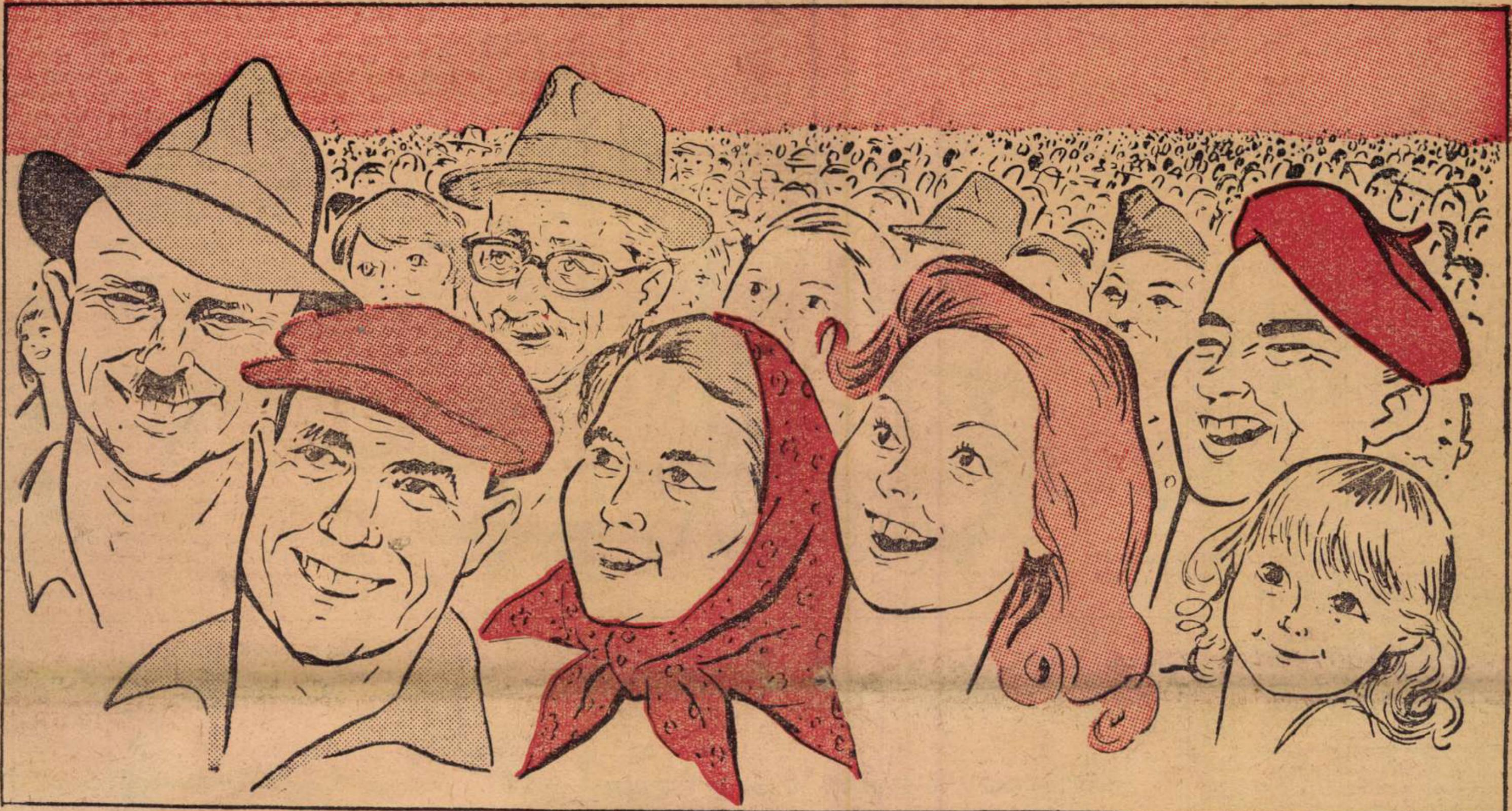
XI. évfolyam, 33. szám

1955. augusztus 18.

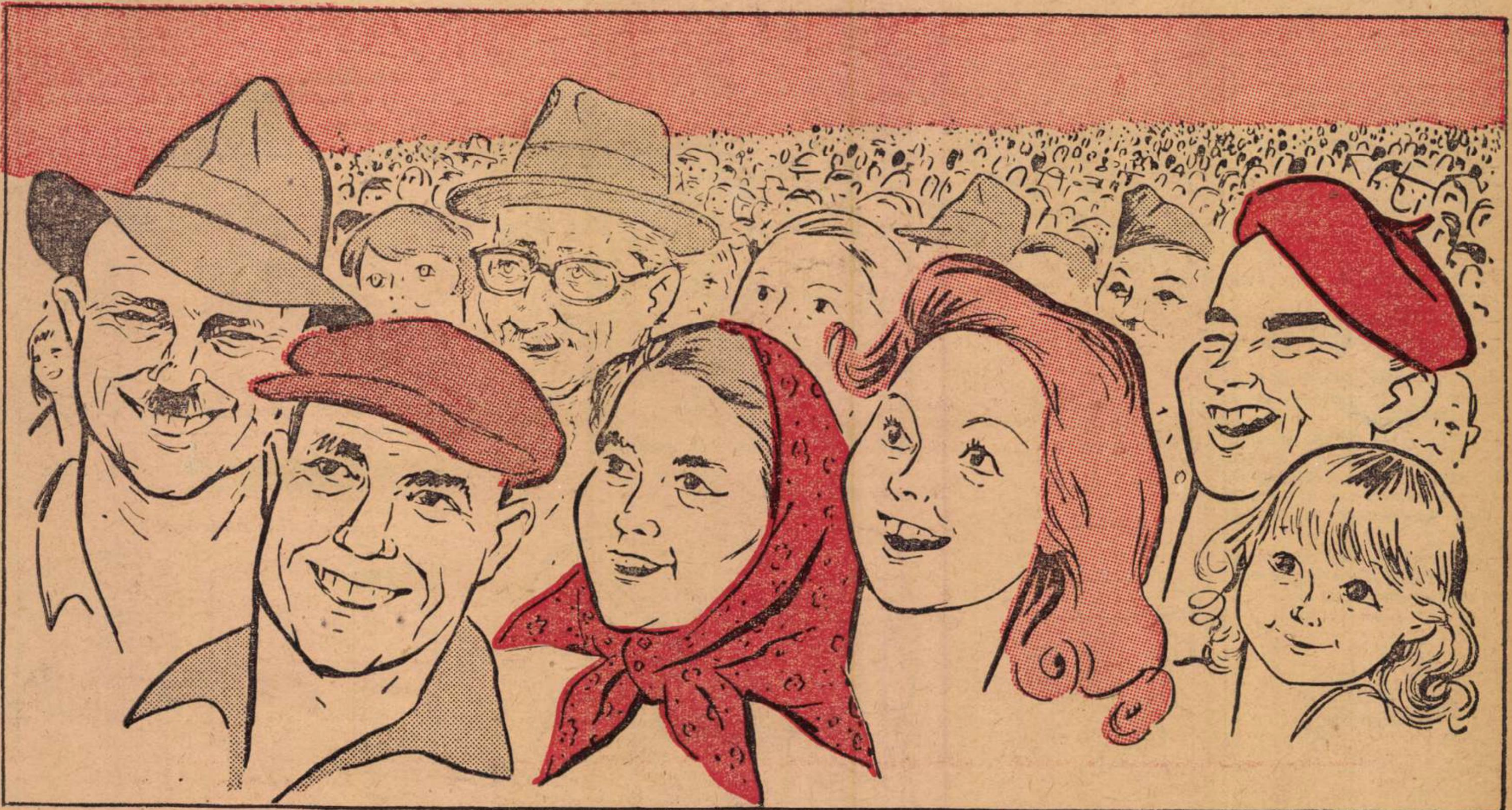
Ára 70 fillér

Ludas Matyi

A MI ALKOTMÁNYUNK

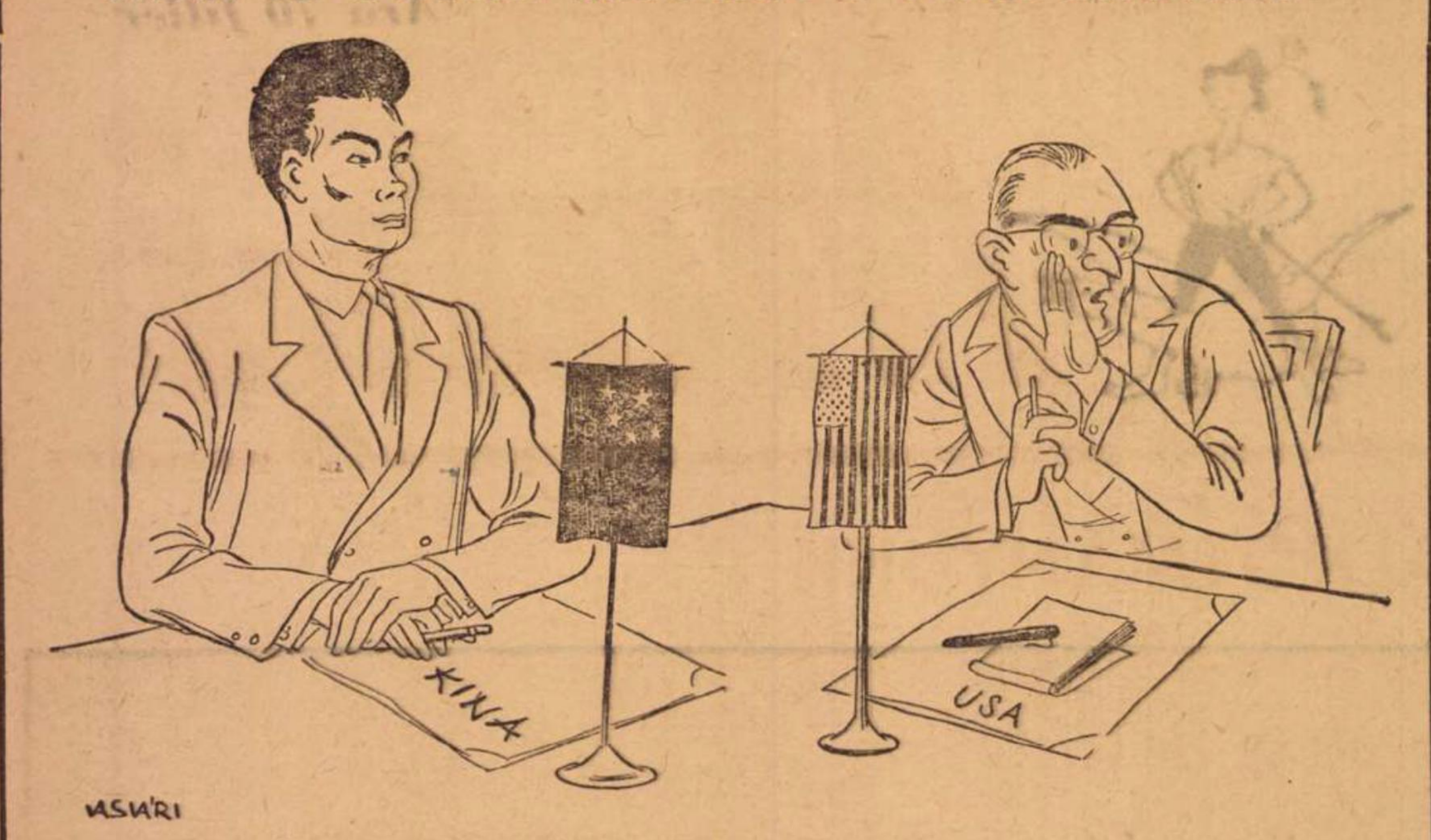

Akik alkották –

– és akiknek alkották

NEM IS OLYAN MEGLEPŐ FELFEDEZÉS

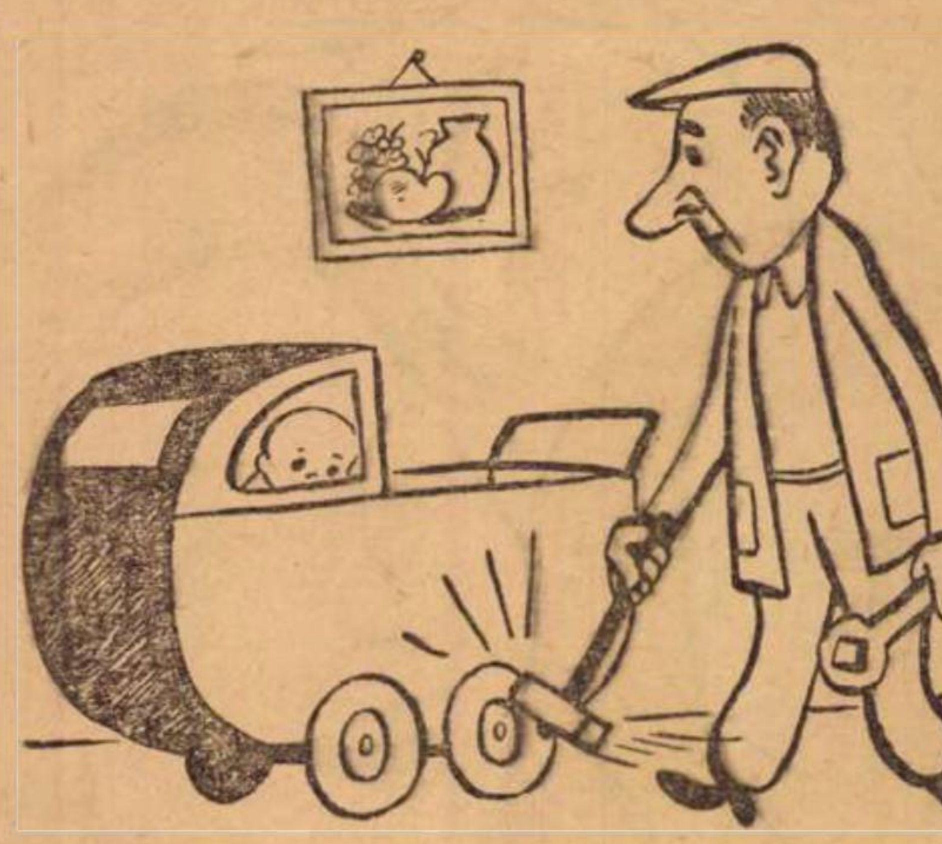
USA: Úgy látszik, mégis létezik, ha tárgyalni tudok vele . . .

Szegvári csendélet

— Igaz, hogy itt rossz a begyűjtési agitáció?
— Ugyan kérem! Hitvány rágalom! Hogy volna rossz, amikor nincs is?

MÁV-alkalmazott — otthon

A MÁRTÍR

Ennek a tanítójellegű írásnak bizonyára meglesz a jótékony hatása, mert akit csak érint, az föltétlenül ráismer a másikra.

Éppen borotválkozott, s ez mindig jó alkalom volt arra, hogy gyönyörködjék nemes, kifejező arcvonásaiban. Igen, gondolta, megnyerő arckifejezés, nem holmi hivalkodó piperkőc arca, hanem kiegyensúlyozott, nyugodt emberé, aki — ha éppen szerénytelen lenne — elmondhatná, hogy alkotott már egyet s mást életében. Megszervezte például . . . no de ilyet százával lehetne mondani egy születésnapi üdvözlő beszédben. Szóval, nem hiába éltél és élsz, kedves barátom, a köz kínos helyzetbe jutna nélküled. Ha már nem leszel, a világ éppen olyan nehézkesen botorkál majd, mint születésed előtt.

De . . . Igen, „de" is van! Kiegyensúlyozott, munkás életéből vajon nem hiányzik-e az áldozat, a mártíromság? Nem túlságosan boldog-e a kiválóan végzett munka nemes tudatában? Ezen gondolkozni kell azzal az áttekintéssel, amellyel a vállalat legkisebb ügyeit is meg szokta ragadni. Valamiféle áldozat, lemondás, önként vállalt fájdalom kellene. Gondolkozott, szappanozott, gondolkozott, szappanozott, s a végén már nem is szappanozott, csak gondolkozott, s magára vessen Rodin, ha ezekben a percekben, noha önhibáján kívül, nem lehetett ott ebben az igényesen benépesített fürdőszobában.

— Miről kellene lemondanom? — töprengett. — Hiszen az egész életem csupa lemondás, áldozat. Itt van például a dohányzás. Az élvhajhászok, az örökké élniakarók, az egészségükre undorító mohósággal vigyázók nem dohányoznak. Lám, én lemondok arról, hogy tüdőm, garatom tiszta legyen, szembenézek a nikotinmérgezés kálváriájával, az anyagi áldozatokkal.

— Vagy itt van az autóm. Tudom, hogy tönkreteszi a lábamat, nem a régi már, elcsökevényesedik, s a természet egykor kiiktatja mint használaton kívüli szervet. Mások könnyedén szökellnek, élvezik a gyaloglás egészséges hatását, kirakatokat nézegetnek, ruganyos léptekkel ugranak fel a villamos vagy az autóbusz lépcsőjére. Én pedig . . . lemondok az egészséges mozgásról, aszkétamódra gubbasztok kocsim kis cellájában, megvonom magamtól még a szomszéd sarokig való séta jótékony élményét is. Néha szinte érzem a kocsi párnájából kiálló szögeket, amelyek felszisszenésre késztetnének egy fakirt is.

— Mikor voltam lent utoljára az üzemben? Nem is tudnám megmondani. Mások feloldódnak a társaséletben, beszélgetnek, kérdezősködnek, barátkoznak. Én erről is lemondok, áldozatosan magambazárkózom, mint egy remete, akinek kunyhóját csak néha aranyozza be a titkárnő kacagása.

— Elnézem a kapzsi, falánk tanulókat, amint minden tudást szeretnének magukba happolni. Olvasnak, magolnak, jegyzetelnek, hogy páváskodhassanak a tudásukkal, s ki tudja, milyen karrierről álmodnának, ha éjszaka aludnának tanulás helyett. Pöffeszkedők, szerénytelenek! Én megelégszem azzal, amit tudok, mert szerény vagyok és lemondó, aki nem akar Einstein helyére tolakodni.

Amikor újra a tükörbe nézett, annyira meghatódott, hogy a könnyei összefolytak az egyszerű, szerény szappanhabbal. És a fejére lassan kirajzolódott a töviskoszorú.

Feleki László

A humor KÖNYVÉBŐL

KÉT ZENESZERZŐ: *az angol Sullivan és az orosz Rubinstein egyformán közismert volt hallgatag természetéről. A véletlen összehozta őket egy londoni társaságban. A két zeneszerző kivonult a sötét erkélyre, ahol egymással szemben helyezkedtek el egy-egy karszéken. A társaság tapintatosan magukra hagyta őket.*

— Szereti Ön Beethovent? — kérdezte Sullivan, amikor egyedül maradtak.

— Igen — hangzott a felelet.

— És Wagnert?

— Nem.

Ezzel cigarettára gyújtottak — egyikre a másik után — és órák hosszat tűnődve néztek maguk elé.

Éjjélkor Rubinstein törte meg a csendet:

— Ideje, hogy menjek.

— Óh nem, maradjon még — kérlelte Sullivan.

Az égbolt már szürkülni kezdett, amikor Rubinstein újból elővette óráját.

— Fél négy — állapította meg.

— Azt hiszem, hogy a háziak már lefeküdtek — vélte Sullivan — ne zavarjuk most őket.

Majd kisvártatva hozzátette még:

— Az ember nem is hinné, hogy kellemes társaságban milyen gyorsan múlik az idő.

★

KARINTHY FRIGYESTŐL *megkérdezték egyszer, mit tenne, ha találna az utcán 100 000 pengőt?*

— 10 000-et küldenék a becsületes elvesztőnek — hangzott a nagy humorista válasza.

Jókedv — jó munka

LÁTOGATÁS A NAGYBERKI „GYŐZŐ" TSZ-BEN

Vidám kaszások pihenője

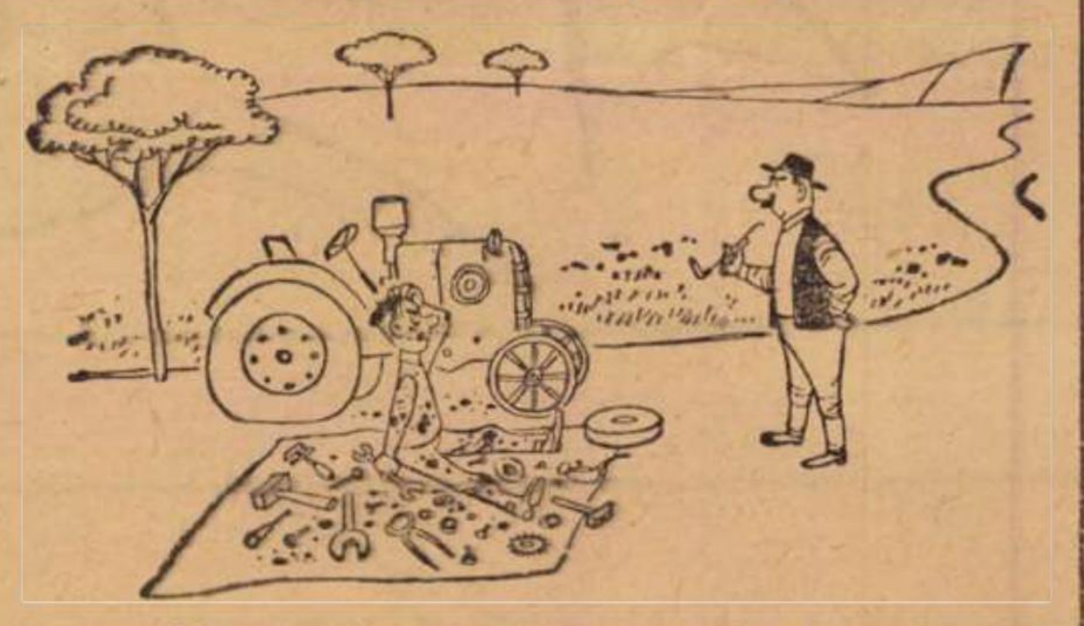
A vicceket nem a Ludas Matyi, hanem a kaszások mondják.

Három generáció

Havasi Marci bácsi a nagyapa, Havasi József az apa és végül a téesz elnöke Havasi József, a gyerek. Hárman három generációt képviselnek, egyenként mégis mindhárman csak négy évesek — mint téesz-tagok.

Le a bürokráciával!

— Nem értem a fonói gépállomást, miért nem küldte ezt a traktort közvetlenül a vashulladékgyűjtőbe?

Tervezgetés a zárszámadás idejére

— Egy fél napja tervezgetek itt, apjuk, kár, hogy erre nem adnak munkaegységet.

Ki viseli a nadrágot?

— Csak az elhatározás nehéz. Az mondta az asszony: lépjünk be, erre elhatároztam magam . . .

(Réber László rajzai)

Válaszminták az újságban megjelent kritikákra

1. A bennünket érdemtelenül ért bírálatra válaszolva elsősorban is feltesszük azt a kérdést: ki nem követ el hibákat? Egyébként nyakig vagyunk a munkában, tehát nem csoda, hogy néha hiba csúszik a munkánkba. Ahelyett, hogy lapjukban kritizálgatnak bennünket, inkább segítenének nekünk abban, hogy felettes hatóságunk több munkaerőt bocsásson vállalatunk rendelkezésére. Ennyit tartottunk szükségesnek közölni kritikájukra, melyben kifogásolják, hogy ötszáz munkaórát pazaroltunk felesleges kérdőívek szerkesztésére és szétküldésére.

2. A hibák vállalatunk átszervezése következtében álltak elő. Ilyen hibák a közeljövőben nem fognak előfordulni, annál kevésbé, mert a következő átszervezésre előreláthatólag csak a következő negyedév közepén kerül sor.

3. Ami gyártmányainkat ért kritikájukat illeti, kijelentjük, hogy az ilyenfajta kritika csupán arra alkalmas, hogy a reakció malmára hajtsa a vizet és vállalatunk, tehát nemzetgazdaságunk jó hírnevét aláássa.

4. Az önök által kifogásolt hibákat olyan két alkalmazottunk okozta, akik közül az egyik ezelőtt nagykereskedő, a másik banküzlet-tulajdonos volt. Mindkettő csak ideiglenesen, kisegítésképpen volt vállalatunknál alkalmazva.

5. Vállalatunk vontatott ügymenetelére vonatkozó kritikájukat örömmel fogadtuk és meg vagyunk győződve, hogy nagyban hozzá fog járulni a kifogásolt hibák kiküszöböléséhez. Mielőtt az egyes pontokra részletesen nyilatkoznánk, hathónapos határidő engedélyezését kérjük, hogy a szükséges adatokat feldolgozhassuk.

6. A cikkükben közölt kritika minden alapot nélkülöz, annál is inkább, mert a cikk megjelenésére nem hívták fel időben figyelmünket és így lehetetlenné tették, hogy a hibákat kiküszöböljük.

7. Vállalatunk alkalmazottai ellen emelt vádak alaptalanok és téves értesüléseken alapulnak. Kötelességünknek tartjuk leszögezni, hogy nevezett alkalmazottaink a szóbanforgó földekről nem lóherét loptak — hanem lucernát.

(A prágai Dikobrazból fordította: Gerényi Tibor)

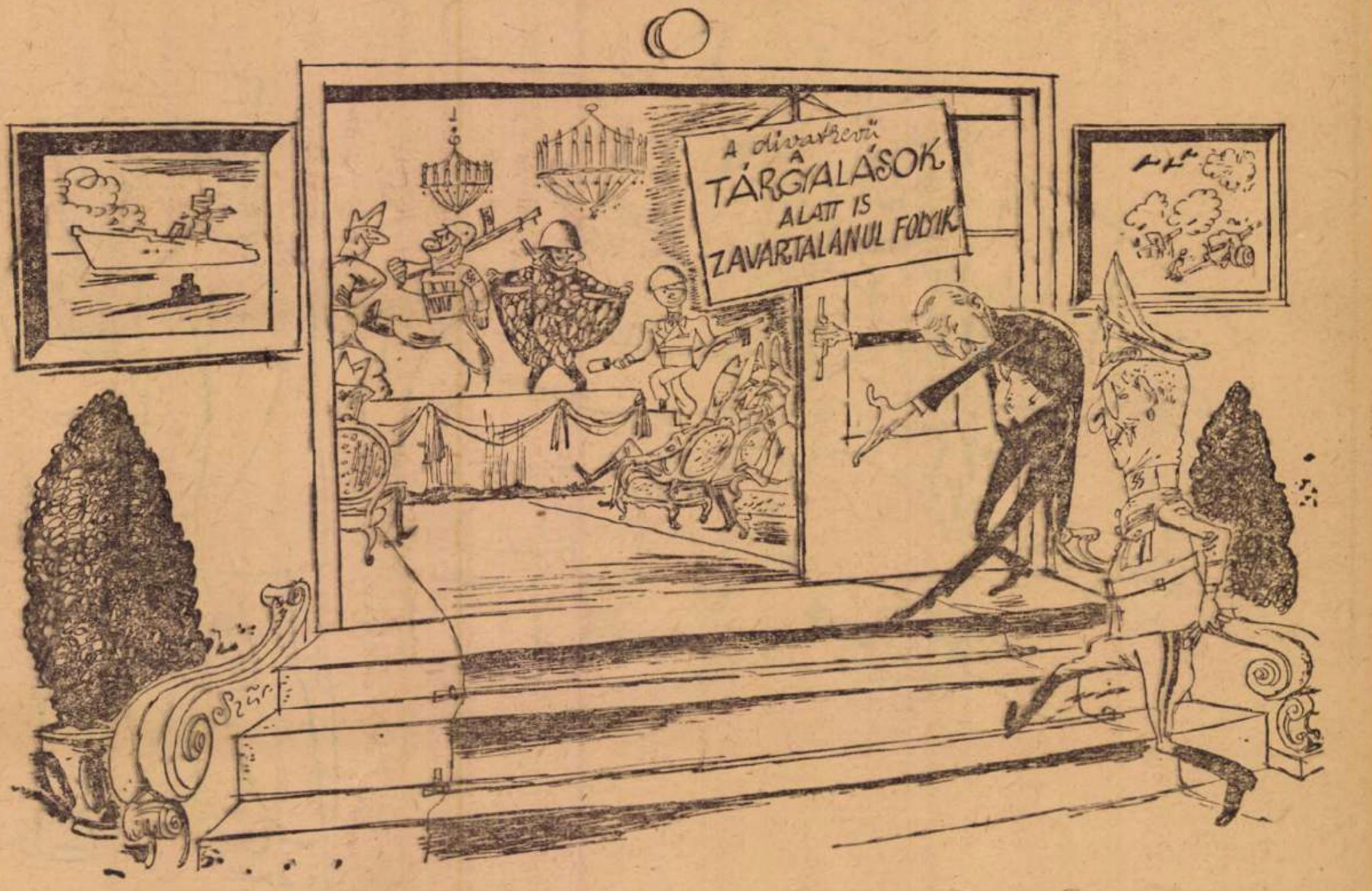
Augusztus végén az Úttörő Áruházban

— Aztán kisfiam, te is úgy készülj az iskolába, ahogy mi készültünk az iskolaévre!

Messze van Genftől Bonn…

(Bemutatták a nyugatnémet hadsereg új egyenruháit)

— Tessék csak befáradni tábornok úr, most jönnek a nagy ágyúk!

(Szűr Szabó rajza)

TYIHONOV: Amikor én SZINÉSZ voltam

Gyermekkoromban a Fekete folyócska mentén nyaraltam. Sok gyerek volt ott és mi a legkülönfélébb játékokat játszottuk: háborúsdit, indiánosdit, egyszer detektívek voltunk, máskor cigányok.

De minden játékot csakhamar meguntunk és aztán megint nem tudtuk, hogy mitévők legyünk. Pása volt a legidősebb közöttünk, a fővezérünk, aki mindent tudott, mindenhez értett.

Összehívta a gyerekek nagygyűlését és azt javasolta, hogy rendezzünk előadást.

— De milyen darabot adjunk elő? — kérdezték a gyerekek.

— A „Szevasztopol védelmé"-t fogjuk eljátszani.

— Mi a csuda ez a „Szevasztopol védelme"? — kérdeztük Pásától.

Pása elmesélte a színdarab tartalmát, elmondta, hogyan támadtak Oroszországra a legkülönfélébb népek és hogyan ostromolták Szevasztopolt. Mesélt Kornyilov és Nahimov admirálisról és biztosított bennünket arról, hogy ebben a darabban sok lövés lesz, sok halott és még több sebesült.

Arról nem beszélt, hogyan akadt erre a darabra. Ezt a mesés világot ő csak a Népi Ház színpadán láthatta és nem tudta többé elfelejteni. Nekünk, fiúknak nagyon tetszett az ötlet, a lányok azonban kiabálni kezdtek:

— Ez csak tinektek érdekes: ti mind meghaltok majd, de mit csináljunk majd mi?!

— Ápolónők lesztek és ti fogtok majd rólunk gondoskodni — kiáltotta Pása. — Fehér kötényetek lesz, a melleteken és a ruhaujjaitokon pedig vöröskereszt.

A lányok is elismerték, hogy ez már nekik való, de a veszekedést még se hagyták abba:

— Hát a háború után sem fogunk táncolni?

Pása megígérte nekik, hogy nagy lesz a tánc a háború után, sőt még bengáli tüzet is gyújtunk.

Pezsgett az élet. A kislányok vöröskeresztes kötényeiket varrogatták, a fiúk rongyból vállbojtokat csináltak, elővették fapuskáikat és pisztolyaikat, a boltban pedig megvették az összes patronokat.

Csak az nem ment simán, hogy ki kit ábrázoljon. Mindenki hőst akart játszani, hős pedig kevés volt a darabban.

Én, mint lobbanékony fiú, bekerültem a hősök közé. Csak azt nem tudtam, ki érdekesebb, melyiket játszam: Kornyilovot-e, vagy Nahimovot? Pása azt tanácsolta, hogy Kornyilov legyek.

— Nahimov a főhős — mondta — az igaz, de elesik, puskagolyó öli meg őt. Te csak játszd el Kornyilovot — téged ágyúgolyó csap majd agyon.

— De milyen lesz ez az ágyúgolyó? — kérdeztem szorongva. — Nem fáj majd nagyon?

— Bízd rám, az ágyúgolyót magam csinálom — mondta ő. — Ne félj nem halsz meg halálosan.

Így tukmálta rám Kornyilov szerepét. Fekete zakó volt rajtam, amely inkább kabátnak látszott. Aranybojtos tábornoki rangjelzések voltak a vállamon, övemen nagy fatőr csüngött fekete tolltartóban. Egy gimnazistától kölcsönkértem a sapkáját.

Az orrom alá hosszú fekete bajuszt mázoltam szénnel, de Pása rámkiáltott:

— Felezd meg a bajszodat — nem Bulyba Tárász vagy, hanem generális.

A nagy teraszon volt a színpadunk, amit az előadás idejére vettünk igénybe. Annyi volt a néző, amennyi csak

kellett. A nagy tömeg láttára megrettentünk. Szörnyű kiabálás és zaj volt a színpadon. Rekedtre kiabáltuk magunkat és többet lőttünk a kelleténél.

Én mindenkit túlkiabáltam, de ez még mind kevés volt nekem.

A szín bástyát ábrázolt. Lábtörlőkkel vontuk be a székeket, a szamovárok voltak az ágyúk. … És mégis minden élethű volt. A terasz zárt volt és a lövések füstje elborította a mennyezetet.

Kiléptem a bástyafokra és úgy kiáltottam jobbommal a kertre mutatva:

— Nincs visszavonulás! Nincs hová …

A nézőtéren felharsogott a nevetés. Engem elöntött a méreg és a nézők felé fordulva így szóltam: „Bolondok!". Ismételni akartam ezután, de Pása megelőzött és hirtelen egy nagy futball-labdával úgy hason talált, hogy hasamat fogva elterültem a színpadon.

Többen megragadtak és vonszolni kezdtek, a lányok pedig zsebkendőikkel szemeiket törölték, mintha sírnának. De a legfőbb gondjuk az volt, hogy mindenki lássa mellükön a nagy vöröskeresztet.

Tiltakoztam, amiért ilyen korán megöltek, de Pása fülembe súgta:

— Hallgass! Hallgass!

Kihurcoltak, ledobtak az erkély padlójára, aztán visszamentek a színpadra. Dörejt, zajt hallottam és Pása kiáltását:

— Kornyilov meghalt, az admirális halott!

Fellobbantam, nem tudtam nyugodtan ülni a padlón, miközben azok ott játszottak. Annál kevésbé, mert a tükörben megláttam, hogy milyen pompás a tábornoki bojtom. Tekintélyes voltam, csak a bajuszom mázolódott el. Nem, én nem tudtam tétlenül ülni. Fogtam a sarokban lévő kriket-botot és arra támaszkodva kisántikáltam a színre, mint egy nyomorék.

A nézők harsányan nevettek. Lenéztem rájuk. Azok nevettek legjobban, akiket nem vettünk be a szereplők közé. A színpadon mindenki megdermedt a meglepetéstől. Váratlan megjelenésem teljesen megzavarta őket. De én megszólaltam:

— Tévedés! Kornyilov nem halt meg, csak megsebesült.

Tovább akartam parancsolgatni, de mindent csak összekevertem. Felindult voltam és semmi sem tudott volna megállítani.

De Pása még nálam is ravaszabb volt. Csak egy pillanatig állt zavartan, aztán ismét megragadta átkozott futballját és akkora erővel rúgta belém, hogy ekkora gonoszságra nem számítva, megint elestem.

Hozzám ugrott és így kiáltott:

— Most aztán végleg meghalt.

És ismét kihurcoltak, még durvábban, mint először. A lányok sem sírtak már, hanem a nevetéstől fulladoztak.

Megint kidobtak az erkélyre és minden összezavarodott előttem. A kilövések savanyú füstje az orromat csavarta és hallottam, amint egy nénike kiáltja:

— Kevesebbet lőjetek gyerekek, megfulladtok!

Tudtam, hogy a befejezés nagyon izgalmas és elhatároztam, hogy úgy sincs mit vesztenem — harmadszor is megjelenek a színen.

Megjelent azonban Pása, hozzámugrott és azt mondta:

— Ne merj kilépni a színpadra!

— Miért? — kérdeztem. — Ti játsztok, én meg a padlón üljek?! Tudd meg, harmadszor is meghalok én …

— Nem halsz te ostoba! A hős nem hal meg háromszor, csak egyszer. Te már úgy is meghaltál kétszer és ha most harmadszor is ki mersz jönni, akkor már nem hős vagy, hanem bolond. Ez nem cirkusz, ez előadás. Megértetted te kelekótya?!

Elképedtem. Pásának igaza volt. Hogy is lehet háromszor meghalni. A hős csak egyszer halhat meg — ez szentigaz.

Keserű volt ez az igazság, de már mit tehettem?

Végleg leszedtem magamról az idegen zakót, a faháncs vállbojtokat, leszedtem a tőrt és a sapkát, a hátsó kijáraton át a kertbe mentem és leültem a nézők közé.

Amikor végetért az előadás, felzúgott a taps és többen azt kiabálták:

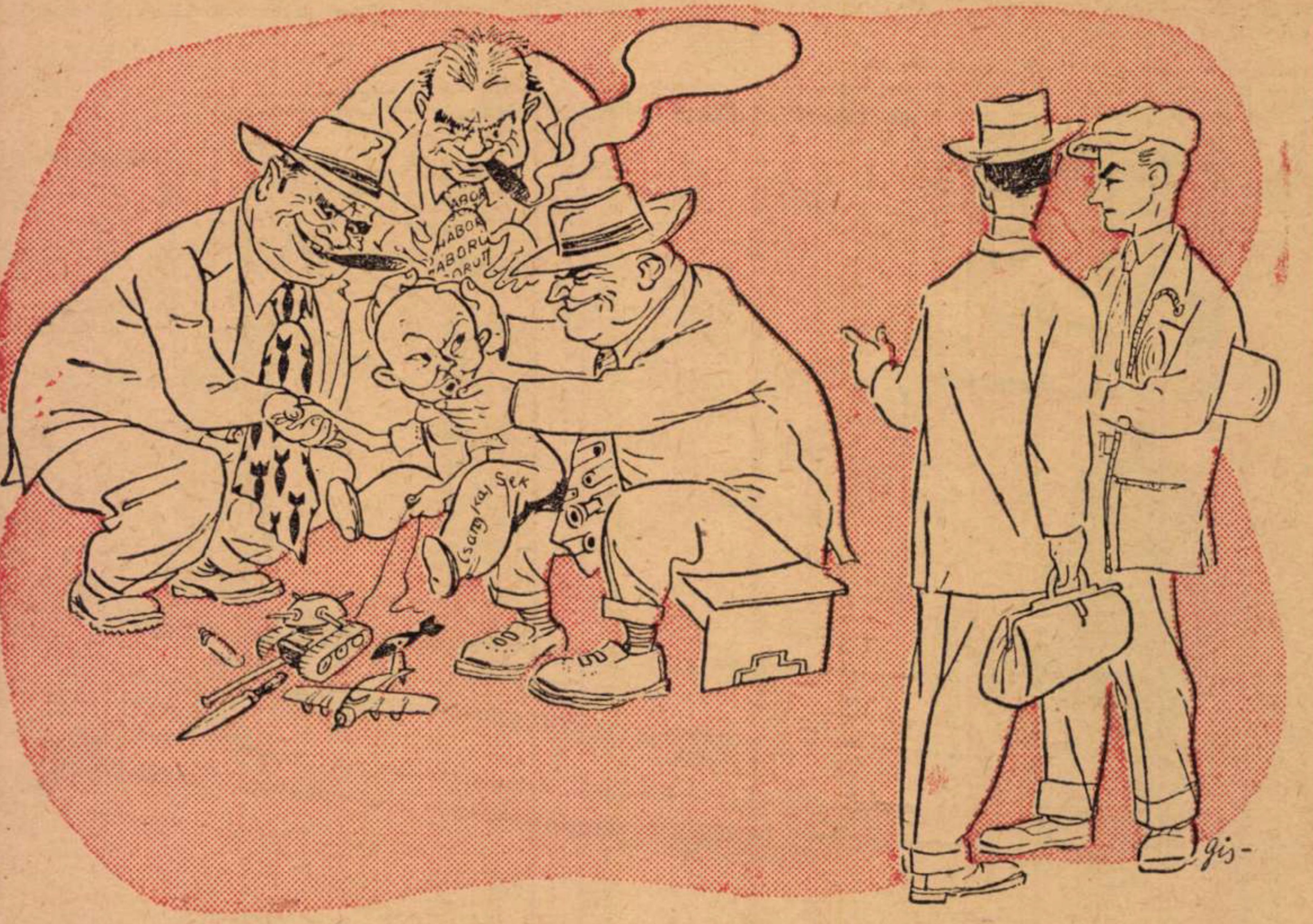
— Hol van Kornyilov? Hol az admirális?

Én szégyenkezve meglapultam, de a nézők felismertek, felállítottak és én háromszor meghajoltam …

Aztán meggyújtották a bengáli tüzet, mindenki táncolt, a lányok ugráltak a legjobban és le nem vették volna magukról óriási vöröskeresztjeiket.

Fordította: Barabás Péter

A Wall-Street kedvence

— Miért nevezik ezt a gyereket kincsemnek, drágaságomnak?
— Mert hatmilliárd dollárjuk fekszik benne...

Bolgár laptársunk

a Sztrsel („Dongó"), ezzel a rajzzal köszöntötte a tízéves Ludas Matyit

Feladvány

— Ide figyelj — kezdte. — Borzasztó bajban vagyok. Szeretném egy okos és hozzáértő ember tanácsát kikérni. A menyasszonyomról van szó.

— Gratulálok! — vetettem közbe.

— Ne zavarj! — csapott az asztalra.

— De...

— Szóval — folytatta erélyesen —, körülbelül másfél hete, nem, várj csak, hadd gondolkozzam..., de, pontosan másfél hete történt valami köztünk. Egy rettenetes, borzasztó valami. Attól félek, az életem boldogsága is rámegy. Ugy kezdődött, hogy amikor az autóbuszon meg akartam csókolni, elfordította a fejét és valami olyasmit mondott, hogy miért nem a Népstadion közepén, egy nemzetközi mérkőzés alkalmával jut eszembe ilyesmi. Erre én, természetesen, megsértődtem. Velem nem lehet így beszélni. Este aztán arra kért, hogy menjünk moziba. Ezt kereken megtagadtam. Hadd lássa, hogy én nem értem a tréfát.

— A menyasszonyodnak tulajdonképpen...

— Várj, még nem láthatod tisztán a dolgot. Ezután két napig nem találkoztunk. A harmadik nap elmentem hozzájuk és vittem neki egy szelet csokoládét. Amikor átadtam, ő félig behúnyta a szemét, balkezével megigazította a haját és azt mondta: Köszönöm. De ez még semmi. Meglepetésnek tartogattam a zsebemben két színházjegyet. És képzeld, minden ellenvetés nélkül eljött a színházba. Még örült is neki, egész este nevetett és nagyon jól érezte magát. Ezt én nem tudom megérteni. Mert, ugyebár, ha én nem mentem el vele moziba, miért jött el ő akkor velem színházba? És ha már eljött velem a színházba, miért volt jókedvű? Miért csinált úgy, mintha elfelejtette volna, hogy két napig feléje se néztem? Miért?! Itt valami titok lappang.

Búsan ingatta a fejét, és nagy lelki felindultságában a nadrágomra keverte a feketéjét.

— Nem tesz semmit — mondta —, vízzel kijön. Hanem mondd, mit csináljak most? Mi ebben a helyzetben a teendő? Azért örültem neked annyira, mert itt van randevúm a menyasszonyommal, mindjárt itt lesz, és nem tudom, hogy viselkedjem. Gyöngéden? Fölényesen? Visszautasítóan? Vagy leereszkedően? És egyáltalán mit csináljak?

— Nézd — álltam fel —, nekem nincs az ilyesmiben gyakorlatom. Egyáltalán, úgy emlékszem, már az iskolában is te voltál a szakember nőügyekben. Mindenki kezdő volt melletted. Tőlem kérsz tanácsot?

— Komolyan? — sugárzott. — Te még így emlékszel?

— Szervusz, öregem — mondtam egészen elgyengülve — szervusz.

Ebben a pillanatban lépett be a menyasszonya. Gézához repesett és megsimogatta az arcát.

Géza rámnézett, riadt tekintetében bizonytalanság és ki nem mondott kérdés égett.

— Te érted ezt??! Hol a rejtély nyitja?

Nádasi Antal

Huncutság van a dolog mögött

— Nézd, úgy jár, mint egy koldus, pedig a legmódosabb kulák.
— Igen, nagyon ad a külsőségekre...

Női dolgok XXXIV.

— Amennyivel az én gyermekem szebb...

(Vasvári Anna rajza.)

— Hallottad? Kilencvenkétkilós békát fogtak ki a Dunából!
— Ez csak kacsa lehet!
— Hát aztán! Kacsának is elég nagy!

Írás a FEJRŐL

Három fejet kap az ember
Születésekor.
Egy a nyakra, egy a lábra,
Egy a kézre forr.
Igy van külön kéz-fej, láb-fej
S egy fej a nyakon
Melyiknek jut több dicsőség,
Azt fontolgatom.

A klasszikus szobrokon még
Fejen a babér.
Ott viselte Antonius,
Platon és Homér.
Később már a céhekben az
Atyamesterek
Azt nézték, hogy mit remekel
Kézzel a gyerek...

Manapság a futballpályák
Bársonyos gyepén:
A lábfejé a dicsőség!
Megfigyeltem én.
Rúg a láb és száll a labda, —
Gyönyör kelyhe, telj!
És a lábnak tapsol a kéz,
Éljenez a fej.

K. Tóth Lenke

Ő jő

Ő jő... Megérzem lépte halk zaján.
Csak Ő ez... Végre, vége lesz a csendnek!
A várakozás nyíló ajtaján
Az Ő varázsos, kedves ujja csenget!
Ó, csakhogy jő! Csak Ő... Ki volna más?
Ki másnak lépte volna ily szökellő,
Illanó, mint a felhősuhanás,
Ringó, mint tóvíz, könnyű, mint a szellő?
Ki másnak lépte volna ily derűs,
Édes, komoly, merengő, lassú, szép és
Dallamos, muzsikás, lágy, lenge, hűs,
Illat, kacaj... ily drága, drága lépés!
Ő ez!... Vagy mégse tán? Kinézek én:
Ki lépte vág szivembe, mint ha Ő jő?

(A napsütötte udvar közepén
Sezlont porol a házfelügyelőnő.

Bede Anna

Szeszcsinálta szerenád

„KI TANYÁJA EZ A NYÁRFÁS?"
Hallgatjuk az éji zenét.

„NEM HALLIK BÉ A KURJANTÁS..."
Nem hallik bé? Nem a fenét!

„VAGY ALUSZNAK, VAGY NEM HALLJÁK..."
Bár úgy volna! Ó, hogy az a...!

„VAGY TALÁN NEM IS AKARJÁK."
Ebben neki van igaza!

„DE EGY KISLÁNY MEGHALLOTTA..."
Egy?! Hallja az egész világ!

„AZ ANYJÁNAK MINDJÁRT MONDTA..."
Hallana csak a jó anyád...

„KELJEN FEL HAT ÉDESANYÁM..."
Még az anyját is felkelti!

„BÚCSÚZNI JÖTT AZ ÉN RÓZSÁM."
Búcsúzik?... Nem! Újrakezdi!

Zrufkó Zoltán

Esik eső csendesen

Csak az olvasó kedélyében van a hiba, ha a kapualjban várakozva nem énekli jókedvűen, hogy „Esik eső csendesen, lepereg az ereszen, sej, az ereszen ...” Pedig manapság bőven van alkalma mindenkinek dúdolgatni a magyar népdalkincs esővel kapcsolatos gyöngyszemeit, csak ki kell mennie strandra, nyári vendéglőbe, vagy szabadtéri szinpadra. Egyesek szerint a rossz időjárás Medárddal, mások szerint a gyakori esőzéssel áll kapcsolatban. Mi a magunk részéről igyekszünk segíteni a dolgon. Régi sokéves tapasztalat szerint az időjárás mindig le szokta lőni előre elkészített vicceinket. Ha napsütésről vicceltünk, esett az eső, s ha esőről élcelődtünk, a lap megjelenésekor ragyogóan sütött a nap. Ebben reménykedünk, s Beethoven-szimfónia lesz fülünknek, ha halljuk olvasóink gúnykacaját:

— Nahát ez a Ludas! Ebben a gyönyörű napsütésben esőről viccel! ...

Ellenségek

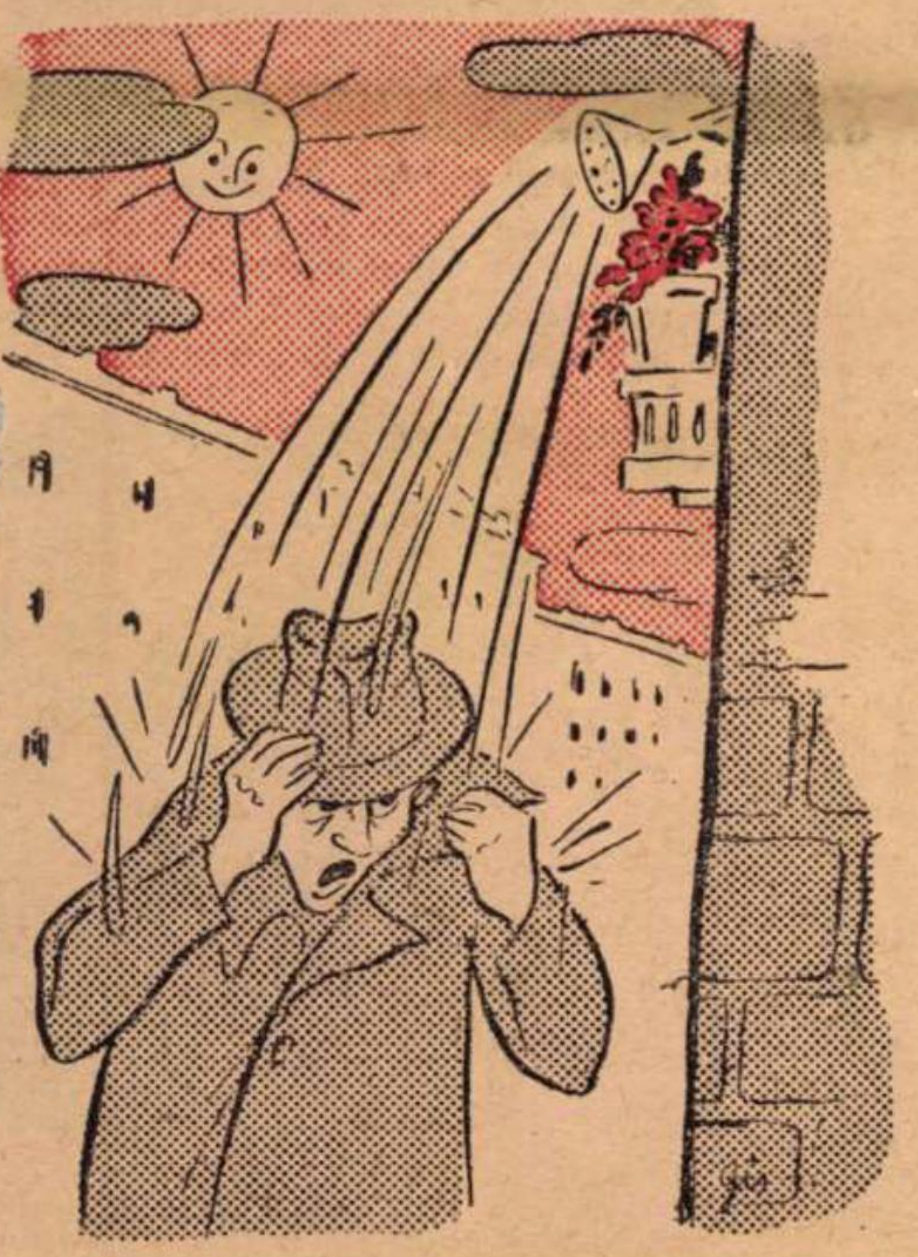

Orvosok és az idei nyár

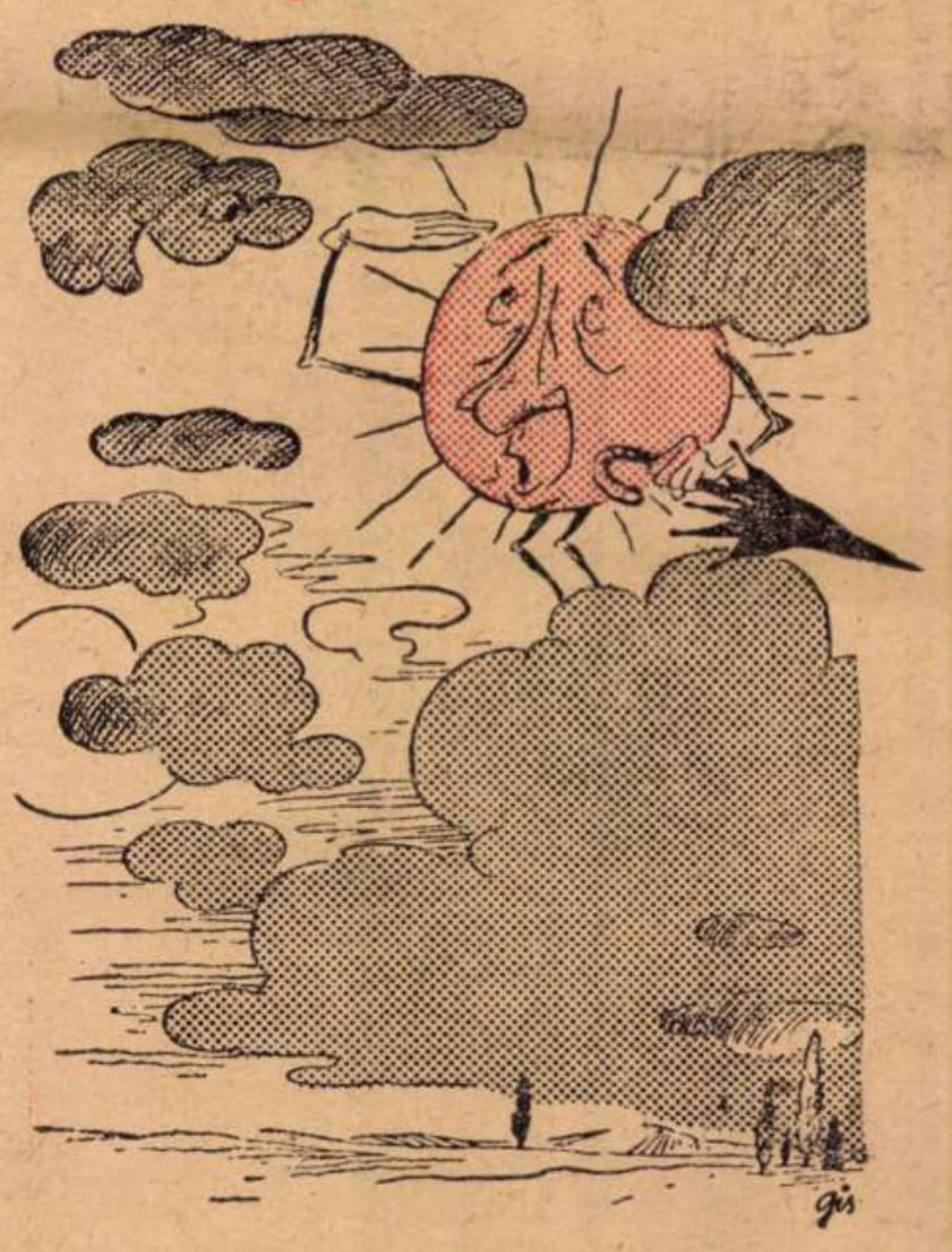
— Az idő nekünk dolgozik

Peches ember

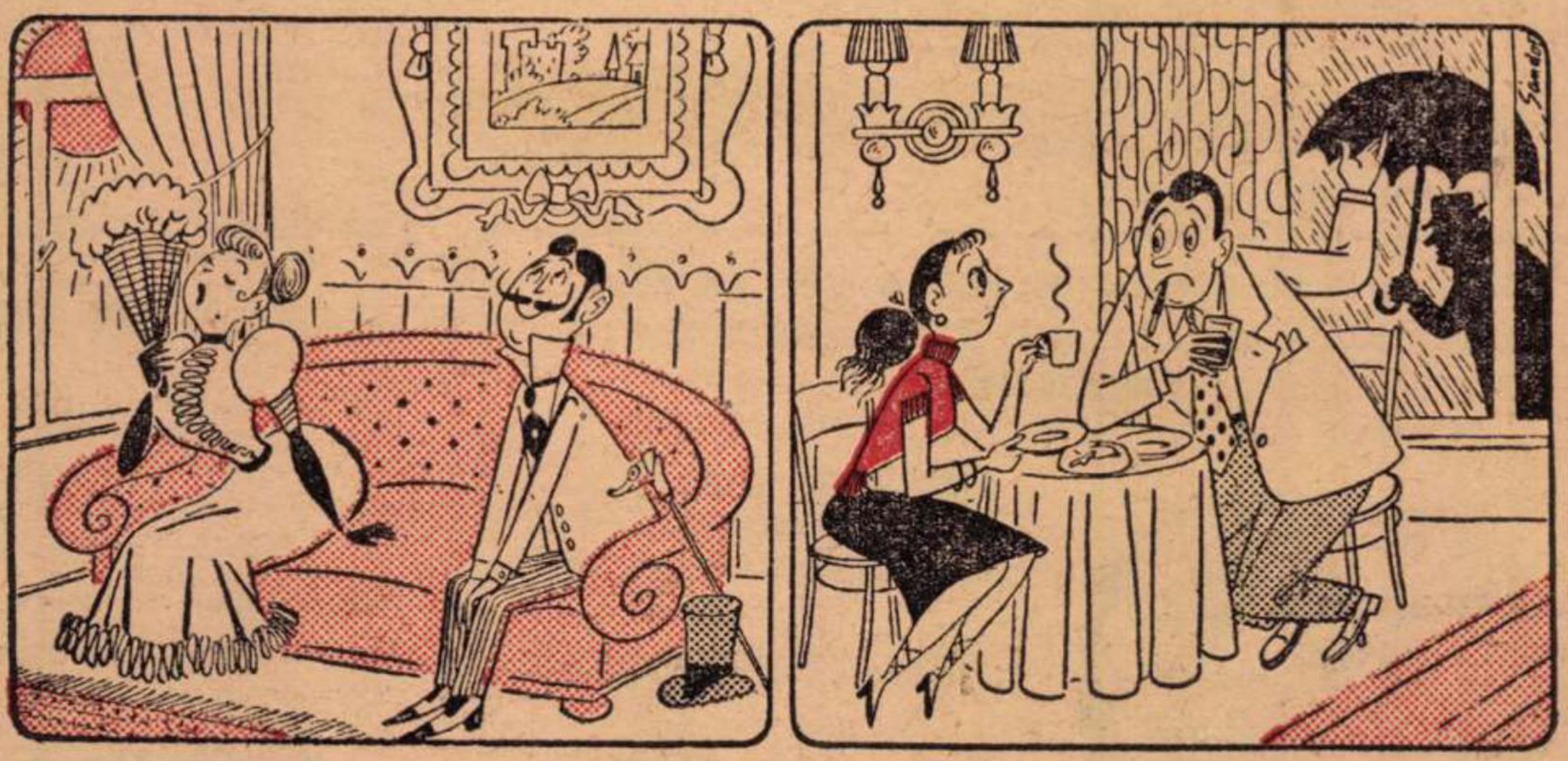
— Egy percig van napsütés, azt sem tudom kihasználni

A Nap panaszkodik

— Szörnyű, egy lépést sem lehet tenni ernyő nélkül ...

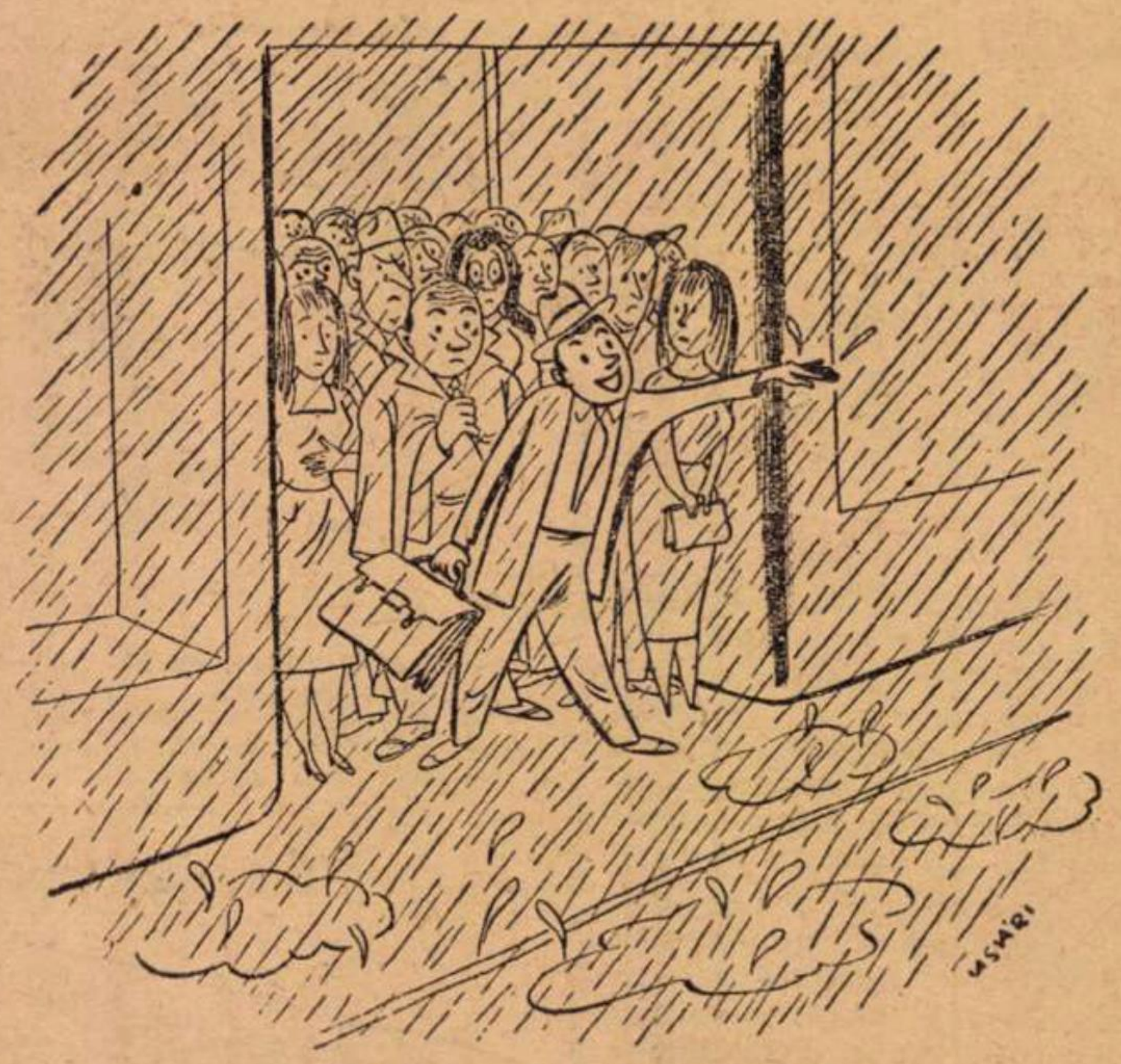
Régen és most

A LEGUNALMASABB KÉRDÉS
— Hát mit szól az időjáráshoz, Mancika?

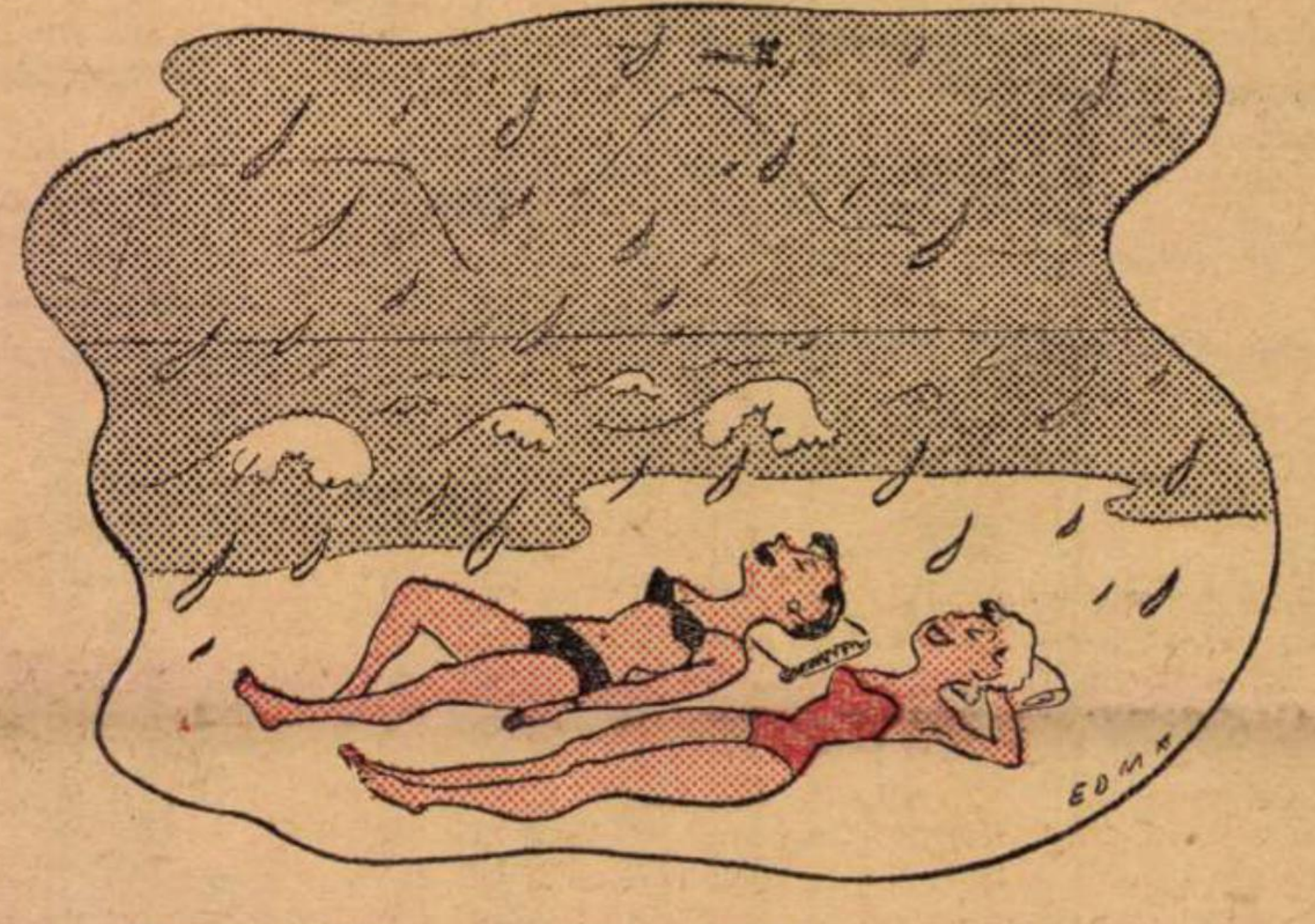
A LEGIZGALMASABB KÉRDÉS
— Hát mit szól az időjáráshoz, Mancika?

A derűlátó

— Emberek, már csak csepereg ...

Optimista strandolók

— Ilyenkor lehet a legjobban lesülni, az ember észre sem veszi ...

A Meteorológiai Intézetben

— Diktálok: helyenként zápor eső, zivatar ...

A viharfelhő kritikája

— Micsoda? Ilyen unalmas műsor? Majd én megmutatom, hogy csak azért is viharszünet lesz!

Külföldi szemle

Dolgos vakáció...

Egy 14 éves kisdiák, a kaliforniai Pasadenában nem kevesebb, mint 200 betörést követett el. Mint a pasadenai fiatalkorúak bírósága előtt elmondta, különösen két könyvnek köszönhet sokat. (Mindkét könyvet a városi könyvtárból lopta...) Az egyik a büntetőjog volt. „Tudni akartam, hogy milyen jogaim vannak, mint betörőnek" — mondta a gyerek. A legfontosabb könyv azonban nem ez volt, hanem egy bankrabló önéletrajza: „Én, Willie Sutton". A szerző jelenleg 30 éves börtönbüntetését tölti New Yorkban, s írói büszkeségét bizonyára legyezni fogja művének a fiatalokra gyakorolt hatása. Már Oskar Wilde megírta, hogy az élet utánozza a művészetet. A vakációzó kisdiák elmondta, hogy Sutton könyvéből tanulta meg, hogyan kell például zaj nélkül betörni egy ablakot. Nem mulasztotta el megdicsérni a városi könyvtárat sem, amiért olyan jó könyvek vannak benne.

Egy ismeretlen regényíró

Szomorú dolog, amikor egy írót csak halála után fedeznek fel. A félreismert, elnyomott tehetségek örök sorsa ez. A szóbanforgó szerencsétlen író 1795-ben írta szinte szíve vérével az érzelmes históriát, amelyben saját szerelmi csalódását sírta el. A kéziratot magával vitte mindenhova, mert szeretett utazni, de a regény kiadására nem került sor, biztosan nem volt protekciója, s különben is félénk, visszahúzódó természetű volt. Most fölfedezték a kéziratot, s a londoni „Daily Mail" folytatásokban közli, ám, ez az örvendetes fordulat már nem lehet vigasz a szerzőnek, aki a nyilvánosságtól elzárva, az alkotó művésznek kijáró hírnév nélkül halt meg 1821-ben.

Még most is eléggé mostohán bánnak nevével, a szerzőnek csak a keresztnevét tüntetik fel. Az olvasó csak azt tudja, hogy a „Clissold és Eugenie" című regényt Napoleon írta, de nem közlik vele az író vezetéknevét. Irodalomtörténeti szempontból mindenesetre megnyugtató, hogy a szerző annak idején csak a waterlooi csatát vesztette el, a kéziratot nem.

EZ MÁR MÁS!...

— Adjon három darab ceruzát!
— Nem lesz az sok, János bácsi?
— Megyek a Mezőgazdasági Kiállításra, feljegyzem a tapasztalatokat. Arra kell a három ceruza.
— Nem lesz az kevés, János bácsi?

Elképzelhető eset

Sír a vendég a Balaton partján

— Milyen furcsa fa!
— Semmi különös. A vendégek lesik, hogy mikor jön gáz a kávéfőzőgéphez...

KOMLÓI KÉPESLAP

Harmadízben látogatom meg Komlót. Az első alkalommal, 1946-ban falu volt még. Amolyan csendes kis bányász-falucska, 331 lakással, poros utcácskákkal, egyetlen kocsmával, amely egyszersmind társadalmi központnak is számított. Öt évre rá, 1951. augusztusában már nem ismertem a falura és alkalmam volt bábáskodni várossá-születésénél. Az utak porosak voltak még, de új, emeletes házak nőttek ki a földből. Egy kis jóakarattal megérdemelte a város nevet. Harmadszor most, negyedik születésnapján köszöntöm Komló városát, s bár ajándékot nem hoztam, szívesen fogadott. Ő adott nekem ajándékot. Ajándékul adta a 6500 lakását, a 20 000 lakosát, a kultúrházait, a sporttelepét, a szállodáját, a középületeit, a nyüzsgő városi életet, s az újabb bizonyosságot, hogy képesek vagyunk nagyot alkotni.

Komló büszkesége a Kossuth-bánya. Négy év előtt ezt írtuk róla a Ludas Matyiban: „Megilletődött hangulatunkon hamar túltettük magunkat, mert bármennyire nagyszerű és elragadó a komlói bányászélet, a termelés bizony lemaradt." Más helyen: „A bányászok megvizsgálták augusztus 20-i munkaversenyük eredményeit és hibáit, s megállapították, hogy a lemaradást főleg a laza munkafegyelem és az egyéni felelősség hiánya okozza." Ime: 1951! És 1955-ben, ugyanabban a versenyszakaszban a Kossuth-bánya nemcsak teljesíti, hanem túl is teljesíti a tervét. Nyoma sincs a lemaradásnak, sőt! (Pedig hibák még vannak, s ezeket sem hallgatom el, hátha segítek egy keveset a komlóiaknak, hogy néhány esztendő múlva, ha újra meglátogatom őket, még szebb eredményekről számolhassak be.)

*

A bányában a szállítás a legtöbb helyen gépesítve van. Rázómotor, szállítószalag működik. A bányászok nagyon szeretik a gépeket, a gépek kezelői azonban nem mindig érdemlik meg a bizalmat. A rázómotor dugattyúja gyakran elromlik, s ilyenkor (hetenként háromszor is előfordul) két óra kiesik a termelésből, ötven-hatvan csille szén a föld alatt marad. Ha a fejtésben elég pótalkatrész volna, ki lehetne küszöbölni ezt a hibát. S ha kiküszöbölnék, a bányászok — mint a fenti képen látszik — nem lennének hálátlanok.

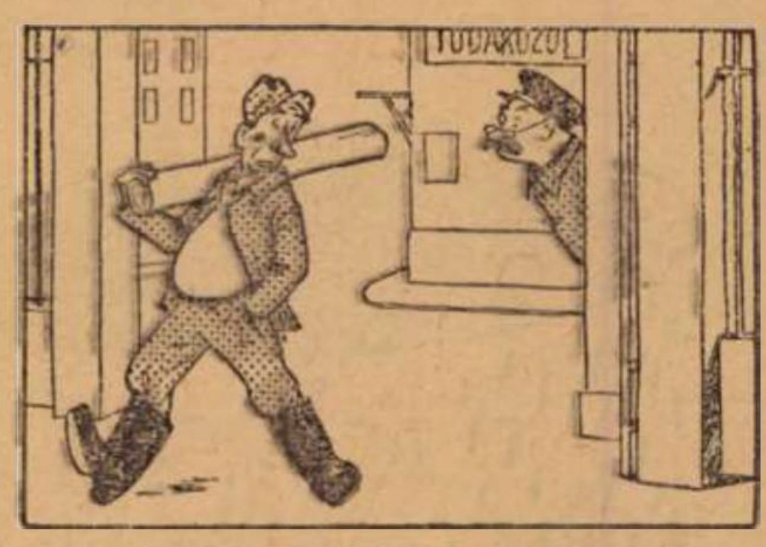

*

A fiatal mérnökök panaszkodnak, hogy nem bíznak rájuk nagyobb munkát az öregek, — az öregek erre azt felelik, hogy a gyakorlatlan fiatalok túl sokat markolnak, de keveset fognak. Az öreg-fiatal vita azonban nem életkor, inkább tapasztalatok kérdése. A 32 éves Szepeshegyi István főmérnök és a 60 esztendős Vietorisz Róbert főmérnök egyformán öregnek számít tapasztalatokban és egyformán fiatalnak, ami a lelkességet illeti. Kovács József, az I. akna főmérnöke fiatal, mint mérnök, de 15 évet töltött előzőleg bányában, tehát mint bányász: öreg. Mindnyájan kitűnően dolgoznak. De előfordul, hogy az a fiatal mérnök, aki az egyetemről épp csak, hogy kikerült, hatalmas bányafeltárási tervbe fog, s elméletben talán el is készül vele, de ha munka közben gyorsan lehívják valamelyik vágatba, hogy most jobbra vagy balra fúrjanak-e, — nem tud válaszolni, s ezt azzal leplezi, hogy jelentéktelennek panaszolja a rábízott gyakorlati feladatokat.

*

Az önköltségcsökkentés egyik fő módszere a bányafával való takarékosság. A 240 cm magas gerendát a bányász gyakran rövidebbre vágja, s a felhasználatlan darabot hazaviszi. Tudja, hogy tilos, — mégis. Pedig mennyivel egyszerűbb volna három csille bányafát összeszedni! Három csille fa után egyet a bányász szabadon felhasználhat. Még rejtegetni sem kell, papírt kap róla. Vannak azonban, akik ilyen aprósággal nem törődnek. Képünkön egy ilyen bányászt örökítettünk meg.

— Na, mit néz?! Én a háztartásom önköltségét csökkentem...

*

Lukács Miklós főbányamester panaszolja, hogy az egyébként kitűnő teljesítményű I. aknában nincs elég „minőségi vájár". A panaszból következik, hogy a sok „mennyiségi vájár", a minőség rovására megy. Nem volna jobb, ha a minőség rovása helyett a technológiai tanfolyamokra mennének?

*

Egy valódi objektív akadályt is szeretnénk megemlíteni. A geológiai viszonyok, sajnos, objektívek és egyben akadályok is. Ha a szén helyett a bányászok köre akadnak, legyintenek, felsőhajtanak és azt mondják: „No, elment a szén!" Ez ellen mitsem lehet tenni. Csak akkor fognak ki az elbitangoló szenen, ha az új feltárások előkészítése jó, ha a meddő vágatok helyett időhúzás és munkakiesés nélkül új vágatokat lehet nyitni. Rajzolónkat megihlette a bányász szólás-mondás, így képzeli el a fenti jelenetet:

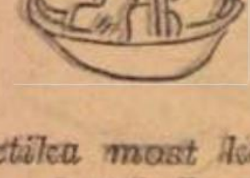
Szén: Na, én megyek!
Vájár: A viszontlátásra! Ha tudni akarja, még így is teljesíteni fogom a felajánlásomat!

Augusztus 20-ra, s az V. Magyar Bányásznap megünneplésére a komlóiak sokmilliós felajánlást tettek terven felül és minden bizonnyal teljesítik is. A négyéves város nem gyermek már, felnőttként helytáll magáért. Adhatna ennél szebb ajándékot nekünk a saját születésnapjára?

Országh György

MIKLÓS DEÁK KRÓNIKÁJA

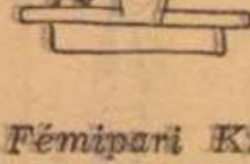
Kiegészítő statisztika

A statisztika most közölte
— Hogy mi mindent tud,
kész csuda —
Napi ötven vagon gyümölcsöt
Evett múlt héten Pest-Buda.

Ebből könnyen kiszámítottam,
Bár statisztikus nem vagyok,
Hogy városunk az elmúlt héten
Kiköpött tíz vagon magot.

Egyszerű magyarázat

A Vas- és Fémipari KSZ,
Mint Szegedről jelentik ezt,
Tizenkétdekás repülőgép-
Modell motor gyártásba kezd.

Mért tizenkétdekásba éppen?
Rém egyszerű a felelet:
Tíz deka volt, de megkérdezték:
Két dekával több nem lehet?